

FORMULA LUI FRESNEL

Explicarea nerelativistă a formulei lui Fresnel pentru viteza luminii în medii mai dense ca vidul, transparente la radiație și aflate în translație (în mișcare), bazată pe structura dinamică a luminii (a fotonului) în vid.

Partizanii TR se referă întotdeauna (au în vedere) numai (la) experiența lui Michelson, pentru a argumenta inexistența eterului, fără ca să ia în considerare și rezultatul experienței lui Fizeau. Fizicianul francez Fizeau studiind propagarea luminii în medii dense și transparente la radiație, a supus verificării experimentale formula lui Fresnel pentru viteza luminii în medii dense și transparente aflate în translație cu viteza v_{trm} . Fresnel a găsit pentru viteza luminii în medii transparente în mișcare (în translație) formula:

$$v_{litr} = v_{lmd} \pm v_{trm} \cdot \left(1 - \frac{1}{n^2}\right) ; \text{ unde :}$$

v_{litr} este viteza luminii (viteza fotonului) în mediul dens și transparent aflat în translație cu viteza v_{trm} .

v_{lmd} este viteza luminii în mediul dens și transparent aflat în repaus.

v_{trm} este viteza de translație a mediului dens și transparent.

n este indicele de refracție al mediului mai dens decât vidul.

Relația lui Fresnel este verificată experimental cu precizie. Relația arată că în cazul mediilor dense și transparente la radiație, aflate în translație cu viteza v_{trm} , la viteza de propagare a luminii (= viteza de translație a fotonului) prin mediul dens și transparent măsurată când mediul este în repaus, față de laborator v_{lmd} . Când mediul este în translație, se adaugă (se adună sau se scade în funcție de sensul de propagare a luminii față de sensul de translației mediului) o

fracțiune din viteza de translație a mediului egală cu $\left(1 - \frac{1}{n^2}\right) \cdot v_{trm}$. Acest rezultat a fost

interpretat de către Fresnel și admis de către Fizeau, ca datorându-se antrenării parțiale a eterului (ca suport al undelor electromagnetice) de către mediul dens aflat în translație (cu viteza v_{trm}),

cu factorul de antrenare α egal cu $\alpha = \left(1 - \frac{1}{n^2}\right)$. Incercăm acum să explicăm într-un mod

nerelativist formula lui Fresnel-Fizeau. Dacă amplificăm formula lui Fresnel-Fizeau cu masa luminii (=masa fotonului, $m_l = m_f$) obținem o relație între impulsurile cinetice ale luminii în vid și în mediul dens, în translație. Adică avem:

$$m_l \cdot v_{lmt} = m_l \cdot v_{lmd} \pm m_l \cdot v_{trm} \cdot \left(1 - \frac{1}{n^2}\right); \Rightarrow p_{lmt} = p_{lmd} \pm p_y$$

$$\text{Unde: } p_y = m_l \cdot v_{trm} \cdot \left(1 - \frac{1}{n^2}\right) = m_f \cdot v_{trm} \cdot \left(1 - \frac{1}{n^2}\right)$$

Să vedem ce reprezintă (ce reflectă) impulsul p_y ?.

Pentru aceasta ne folosim de datele pe care ni le oferă structura dinamică a luminii (a fotonului) în vid. Structura dinamică a fotonului în vid ne arată că fotonul (lumina) are un volum propriu dat de relația:

$$V_{lv} = V_{fv} = n_{\lambda_{fv}} \cdot \lambda_{fv} \cdot g_{fv} \cdot l_{fv} \quad \text{unde avem:}$$

$V_{lv} = V_{fv}$ este volumul luminii în vid = volumul fotonului în vid.

$n_{\lambda_{fv}}$ este numărul de lungimi de undă cuprinse în lungimea (în trenul de unde al) fotonului aflat în translație liberă în vid l_{fv} .

λ_{fv} este lungimea de undă a fotonului în propagare (= în translație liberă) în vid.

g_{fv} este grosimea fotonului în vid.

l_{fv} este lățimea fotonului în vid.

În structura volumului fotonului $V_{lv} = V_{fv}$, lungimea de undă a fotonului în vid λ_{fv} și grosimea fotonului în vid g_{fv} sunt parametri variabili în funcție de frecvența fotonului f_f . Datele experimentale arată că viteza luminii în medii mai dense ca vidul și transparente la radiație este mai mică decât în vid, în raport direct cu indicele de refracție n al mediului dens și transparent. Adică viteza luminii în mediul dens și transparent este:

$$v_{lmd} = \frac{v_{lv}}{n} = \frac{v_{fv}}{n} = \frac{c}{n}. \text{ Acest fapt înseamnă că lungimea de undă a luminii (a fotonului) în}$$

propagare prin mediul mai dens ca vidul λ_{fmd} este mai mică decât în vid (este micșorată sau contractată), proporțional cu indicele de refracție al mediului n (adică contractată cu factorul $1/n$). Fiindcă lungimea de undă a luminii (a fotonului) în mediul dens este:

$$\lambda_{fmd} = v_{lmd} \cdot t_f = \frac{v_{lv}}{n} \cdot t_f = \frac{v_{fv}}{n} \cdot t_f = \frac{c}{n} \cdot t_f = \frac{\lambda_{fv}}{n}.$$

Deci lungimea de undă a fotonului în mediul dens este de n ori mai mică decât în vid. Deoarece și grosimea fotonului în vid g_{fv} este parametru variabil în același mod ca și lungimea de undă a fotonului în vid λ_{fv} , trebuie să admitem că și grosimea fotonului în vid g_{fv} , la trecerea fotonului prin mediul dens se contractă proporțional cu $1/n$. Rezultă că vom avea pentru structura volumului fotonului (luminii) în mediul dens și transparent V_{fmd} , următoarele componente:

-lungimea fotonului în mediul dens ℓ_{fmd} . $\ell_{fmd} = \frac{\ell_{fv}}{n}$

-grosimea fotonului în mediul dens g_{fmd} . $g_{fmd} = \frac{g_{fv}}{n}$

-lățimea fotonului în mediul dens l_{fmd} . $l_{fmd} = l_{fv} = 8 \cdot r_e = ct$

Iar volumul fotonului în mediul dens se va scrie așa:

$$V_{fmd} = \ell_{fmd} \cdot g_{fmd} \cdot l_{fmd} = n_{\lambda_{fv}} \cdot \frac{\lambda_{fv}}{n} \cdot \frac{g_{fv}}{n} \cdot l_{fv} = \frac{V_{fv}}{n^2}$$

Am găsit că volumul fotonului (al luminii) care translatează prin mediul dens este mai mic (este contractat) cu factorul $1/n^2$ (invers proporțional cu pătratul indicelui de refracție al mediului n). Să vedem ce efect are contractia volumului fotonului cu pătratul indicelui de refracție al mediului n^2 ?. Masa fotonului aflat în translație prin mediul dens este egală cu masa aceluiași foton care se propagă (translatează) prin vid. Adică:

$$m_{fv} = m_{fmd} = m_{lmd} = m_{fmd} \cdot \text{Masa fotonului în vid este dată de produsul dintre volumul}$$

$$\text{fotonului în vid } V_{fv} \text{ și densitatea fotonului în vid } \rho_{fv} ; m_{fv} = V_{fv} \cdot \rho_{fv} .$$

La fel masa fotonului aflat în translație (propagare) prin mediul dens și transparent este dată de produsul dintre volumul fotonului în mediul dens V_{fmd} și densitatea fotonului în

$$\text{mediul dens } \rho_{fmd} ; m_{fmd} = V_{fmd} \cdot \rho_{fmd} . \quad \text{Și avem că:}$$

$$m_{fv} = m_{fmd} ; \Rightarrow V_{fv} \cdot \rho_{fv} = V_{fmd} \cdot \rho_{fmd} .$$

De aici aflăm care este densitatea fotonului în mediul dens ρ_{fmd} .

$$\rho_{fmd} = \frac{V_{fv} \cdot \rho_{fv}}{V_{fmd}} = \frac{V_{fv} \cdot \rho_{fv}}{\frac{V_{fv}}{n^2}} = n^2 \cdot \rho_{fv} . \quad \text{Am găsit deci că densitatea fotonului în}$$

mediul dens ρ_{fmd} este de n^2 ori mai mare decât densitatea fotonului în vid ρ_{fv} . Ce influență are acest rezultat asupra presiunii fotonului aflat în mediul dens, presiunea fiind implicată (apărând) în structura vitezei de propagare (translație) a luminii și în vid și în mediul dens ?.

Avem: $v_{lv}^2 = v_{fv}^2 = c^2 = \frac{P_{fv}}{\rho_{fv}}$; $\Rightarrow p_{fv} = v_{fv}^2 \cdot \rho_{fv} = c^2 \cdot \rho_{fv}$ și

$$v_{lmd}^2 = v_{fmd}^2 = \frac{P_{fmd}}{\rho_{fmd}} \quad \text{și deoarece} \quad v_{fmd} = \frac{v_{fv}}{n}$$

$$\Rightarrow p_{lmd} = p_{fmd} = v_{fmd}^2 \cdot \rho_{fmd} = \frac{v_{fv}^2}{n^2} \cdot n^2 \cdot \rho_{fv} = v_{fv}^2 \cdot \rho_{fv} = c^2 \cdot \rho_{fv}$$

Așa dar presiunea luminii (a fotonului) în mediul dens p_{fmd} este egală cu presiunea fotonului în vid p_{fv} . Viteza luminii (a fotonului) în mediul dens fiind de n ori mai mică decât viteza luminii în vid (decât c), înseamnă că forța propulsoare a fotonului este de n ori mai mică decât în vid. Presiunea fotonului în mediul dens p_{fmd} fiind egală cu presiunea fotonului în vid p_{fv} , înseamnă că micșorarea forței (forța fiind dată de produsul secțiunii transversale $S_{\perp fmd}$ a fotonului în mediul dens, cu presiunea fotonului în mediul dens $p_{fmd} = p_{fv}$) propulsoare a fotonului se datorează micșorării secțiunii transversale a fotonului (asupra căreia se exercită presiunea fotonului) de n ori, micșorare datorată contracției (micșorării) grosimii fotonului din vid g_{fv} de n ori, așa cum am presupus mai înainte (lățimea fotonului rămânând constantă $l_{fv} = l_{fmd} = 8 \cdot r_e = ct$). Să examinăm ce se întâmplă la trecerea luminii prin mediul dens și transparent?. În sânul mediului dens și transparent apare masa fotonului, cuprinsă în volumul contractat al fotonului insinuat în mediul dens, suprapusă peste masa mediului cuprinsă în același volum. Aceasta înseamnă că la trecerea (propagarea) fotonului prin mediul dens, densitatea fotonului din vid ρ_{fv} se însumează (numai în volumul fotonului) cu densitatea mediului ρ_{md} și rezultă densitatea fotonului în mediul dens.

Adică: $\rho_{fmd} = \rho_{fv} + \rho_{md}$. De aici reese că densitatea mediului este:

$$\rho_{md} = \rho_{fmd} - \rho_{fv}, \quad \text{și mai departe; } \Rightarrow \rho_{md} = n^2 \cdot \rho_{fv} - \rho_{fv} = \rho_{fv} \cdot (n^2 - 1).$$

Adică densitatea mediului ρ_{md} este cu puțin mai mică decât densitatea fotonului în mediul dens ρ_{fmd} . În lipsa fotonului în volumul din mediul dens, egal cu volumul contractat al fotonului V_{fmd} va exista aceasta densitate a mediului ρ_{md} și îi va corespunde (îi va reveni) o masă a mediului aderentă la foton m_{madf} . Masa aceasta a mediului aderentă la foton (la masa luminii) în momentul trecerii luminii prin mediul dens va fi dată de relația:

$$m_{madf} = \rho_{md} \cdot V_{fmd} = (n^2 - 1) \cdot \rho_{fv} \cdot \frac{V_{fv}}{n^2} = n^2 \cdot \rho_{fv} \cdot \frac{V_{fv}}{n^2} - \frac{\rho_{fv} \cdot V_{fv}}{n^2} =$$

$$= \rho_{fv} \cdot V_{fv} \cdot \left(1 - \frac{1}{n^2}\right) = m_f \cdot \left(1 - \frac{1}{n^2}\right)$$

Această masă care este egală cu o mică parte din masa fotonului, aparține mediului, este legată (în momentul inițial) de mediul dens și va fi antrenată în (va participa la) mișcarea mediului cu viteza de translație a mediului v_{trm} și deci va căpăta impulsul masei mediului aderentă la foton;

$$P_{madf} = m_{madf} \cdot v_{trm} = m_f \cdot v_{trm} \cdot \left(1 - \frac{1}{n^2}\right) = p_y$$

Așadar am găsit că impulsul P_y evidențiat la început, care apare în formula lui Fresnel convertită în ecuație de impulsuri, este impulsul masei din mediul dens, aderentă la masa fotonului în cursul propagării fotonului (a luminii) prin mediul dens m_{madf} , masă care ocupă, în mediul dens același volum ca și fotonul V_{fmd} . Impulsul p_y se adaugă la impulsul pe care îl are fotonul în propagare prin același mediu aflat în repaus p_{fmd} . Se vede că am dat o explicație a formulei lui Fresnel care, la fel ca TR nu are nevoie de eter ca suport al propagării luminii. Deci nu căutam nici-un eter, sau eteruri cu atâtea densități câte frecvențe ale fotonilor ar fi, cum s-a interpretat formula lui Fresnel în unele lucrări. Dacă această explicație reflectă realitatea fenomenului fizic, atunci suntem îndreptățiți să considerăm că și structura dinamică a fotonului, care ne-a permis aceasta explicație, corespunde realității fizice. TR ajunge la această formulă Fresnel-Fizeau pornind de la formula relativistă de compunere a vitezelor, prin procedee matematice care conțin aproximări, urmărind să demonstreze compunerea vitezei de translație a mediului dens v_{trm} cu viteza luminii prin mediul dens în repaus v_{lmd} după legea (formula) dată de teorema relativistă de compunere a vitezelor considerate (care se întâlnesc) pe aceeași direcție:

$$v_{lmtr} = \frac{v_{trm} + v_{lmd}}{1 + \frac{v_{trm} \cdot v_{lmd}}{c^2}}, \text{ (formulă care arată că viteza luminii în vid } v_{lv} = c \text{ nu poate fi depășită), și}$$

fără existența eterului ca mediu (ca suport) pentru propagarea luminii.

Prima aproximare este că: $\frac{1}{1 + \frac{v_{trm} \cdot v_{lmd}}{c^2}} \approx 1 - \frac{v}{c^2}$. A doua aproximare este:

$$\frac{1}{1 + \frac{v_{trm} \cdot v_{lmd}}{c^2}} \approx (v_{trm} + v_{lmd}) \cdot \left(1 - \frac{v_{trm} \cdot v_{lmd}}{c^2}\right).$$

Următoarea aproximare este dată de neglijarea termenului $\frac{v_{trm}^2 \cdot v_{lmd}}{c^2}$, care apare după desfacerea parantezelor, deoarece v_{trm} este foarte mic în comparație cu v_{lmd} și mai mic încă în comparație cu c , se obține:

$$v_{lmt} = v_{lmd} + v_{trm} \cdot \left(1 - \frac{v_{lmd}^2}{c^2}\right) = v_{lmd} + v_{trm} \cdot \left(1 - \frac{1}{n^2}\right),$$

adică formula Fresnel-Fizeau. Dar TR nu explică mecanismul intim al interacțiunii luminii cu mediul transparent aflat în translație. Adică modul cum se face cuplajul luminii cu substanța, și cum se transmite impulsul acesteia către lumină, proces (fenomen) care face ca viteza luminii prin mediul în translație, să nu mai fie total independentă față de mișcarea mediului prin care are loc propagarea (translația) luminii (față de translația sistemului de referință), așa cum se întâmplă (se constată) în vid. Formula relativistă, de compunere a vitezelor a fost dedusă, considerând că sistemele inerțiale luncă unul în raport cu altul (cu celalalt), absolut independente, neincluse unul în altul, fără vre-o interacțiune între ele, având în vedere exclusiv compunerea vitezelor, nu însumarea impulsurilor. În cazul experimentului Fizeau, sistemul inerțial al luminii (al fotonului) este inclus în sistemul inerțial al mediului dens (al apei din tuburi). De aceea avem interacțiune între sisteme cu însumarea impulsurilor cinetice. Dar și insumarea impulsurilor nu se face exact după legea newtoniană de compunere. Deoarece pe durata interacțiunii o parte însemnată din energia cinetică a unui sistem (a sistemului donor) se convertește în energie potențială, care apare ca masă suplimentară adăugată la sistemul rezultat în urma interacțiunii. Masa aceasta suplimentară, egală cu o cantitate din masa ce ar corespunde energiei cinetice a corpului donor, $m_x = \frac{m_c \cdot v^2}{2 \cdot c^2}$, modifică întrucâtva însumarea impulsurilor. Din aceste motive formula lui Fresnel este mult mai exactă decât formula relativistă. Așadar avem două relații (două formule) care explică același fenomen. Care dintre ele este aceea care reflectă exact realitatea fizică?. După cum s-a arătat, experimentele de tip Fizeau realizate în condiții tot mai îmbunătățite, de către Michelson-Morley, Zeeman Miller și alții au confirmat cu precizie tot mai mare, prin rezultatele lor formula Fresnel-Fizeau. Să comparăm acum cele două formule. Dacă amândouă sunt adevărate, rezultatele date de ele trebuie să fie egale.

Adică ar trebui să avem egalitatea:

$$v_{lmt} = \frac{v_{trm} + v_{lmd}}{1 + \frac{v_{trm} \cdot v_{lmd}}{c^2}} = v_{jmd} + v_{trm} \cdot \left(1 - \frac{1}{n^2}\right)$$

care poate fi scrisă sub forma:

$$v_{trm} + v_{lmd} = \left(1 + \frac{v_{trm} \cdot v_{lmd}}{c^2}\right) \cdot \left(v_{lmd} + v_{trm} - \frac{v_{trm}}{n^2}\right) =$$

$$= v_{lmd} + v_{trm} - \frac{v_{trm}}{n^2} + \frac{v_{trm} \cdot v_{lmd}^2}{c^2} + \frac{v_{trm}^2 \cdot v_{lmd}}{c^2} - \frac{v_{trm}^2 \cdot v_{lmd}}{n^2 \cdot c^2}$$

Deoarece suma termenilor $(v_{lmd} + v_{trm})$ din partea dreaptă este aceeași ca și în partea stângă, rezultă că suma celorlalți termeni din partea dreaptă trebuie să fie nulă. Adică să

avem că:

$$\frac{v_{trm} \cdot v_{lmd}^2}{c^2} + \frac{v_{trm}^2 \cdot v_{lmd}}{c^2} - \frac{v_{trm}}{n^2} - \frac{v_{trm}^2 \cdot v_{lmd}}{n^2 \cdot c^2} = 0$$

După ce aducem la același numitor obținem:

$$n^2 \cdot v_{trm} \cdot v_{lmd}^2 + n^2 \cdot v_{trm}^2 \cdot v_{lmd} - c^2 \cdot v_{trm} - v_{trm}^2 \cdot v_{lmd} = 0$$

În această relație punem $c^2 = n^2 \cdot v_{lmd}^2$ și obținem:

$$n^2 \cdot v_{trm} \cdot v_{lmd}^2 + n^2 \cdot v_{trm}^2 \cdot v_{lmd} - n^2 \cdot v_{lmd}^2 \cdot v_{trm} - v_{trm}^2 \cdot v_{lmd} = 0$$

După reducerea termenilor asemenea rămâne că:

$$v_{trm}^2 \cdot v_{lmd} \cdot (n^2 - 1) \neq 0, \text{ deoarece } n > 1$$

Acest rezultat ne arată că cele două formule dau (duc la) rezultate diferite. Deoarece experiența arată că formula Fresnel-Fizeau este verificată cu precizie, suntem nevoiți să admitem că formula Fresnel-Fizeau este aceea care are valabilitate, aceea care reflectă realitatea fenomenului fizic, formula de compunere relativistă a vitezelor rămânând valabilă doar în cazul translației sistemelor inerțiale în vid (când $n = 1$).

Rezultatul la care am ajuns este surprinzător și poate fi de mare importanță. Deoarece, dacă experiența demonstrează că formula Fresnel-Fizeau este adevărată, înseamnă că ar exista posibilitatea fizică a determinării vitezei de translație a sistemului în care se află mediul dens și transparent, din măsurarea vitezei luminii prin mediul dens aflat în translație v_{lmt} după diferite direcții (dacă există cuplajul luminii cu mediul dens și transparent, cuplaj prin care lumina trecând -propagându-se- prin mediul dens, pierde independența de mișcare, pe care o are în vid și capătă un impuls suplimentar p_y). Ceeace ar veni în contradicție cu principiul relativității. Se poate imagina un interferometru (de tip Fizeau, din care se elimină cele două tuburi paralele, și în locul lor se pune o singură bară de sticlă transparentă, doar pe o cale a luminii, pentru a se exclude compensarea efectelor pe calea pe care lumina merge în sens invers, bară care să poată fi scoasă

sau introdusă în calea luminii), în schema căruia două raze de lumină coerent(ă)e, se propagă în sensuri opuse, și dau o imagine de interferență când lumina se propagă prin vid, când viteza luminii este independentă de translația (de mișcarea) sistemului de referință. După reglarea aparatului pentru cazul propagării luminii prin vid, se introduce în drumul luminii mediul dens și transparent (numai pe o cale a luminii), al cărui indice de refracție n se cunoaște exact. Din observarea figurii de interferență s-ar putea deduce starea de mișcare (translația) mediului dens și transparent prin care se propagă lumina (prin care translatează fotonul). Dacă nu se observă nici-o modificare a figurii de interferență, înseamnă că formula relativistă este cea adevărată și că într-adevăr, prin nici-o experiență internă sistemului, nu se poate determina starea de mișcare (translația) sistemului de referință inerțial. Dacă se constată (se observă) modificarea figurii de interferență la trecerea luminii prin mediul dens, față de figura de interferență obținută la trecerea luminii prin vid, atunci s-ar putea determina mișcarea unui mobil pe Pământ fără raportarea la un reper exterior sistemului. Deoarece în toate relațiile (formulele) relativiste apare viteza, care este fenomen pur fizic, se crează impresia că teoria este curat fizică. Dar în alcătuirea ei TR are acele procedee matematice care nu sunt fizice (care nu reflectă în mod simplu și clar realitatea fizică), și care o fac neintuitivă. TR afirmă că fenomenele fizice pot fi explicate fără ca să fie necesară existența eterului. Când face această afirmație TR are în vedere exclusiv compunerea vitezei luminii cu vitezele de translație ale diferitelor sisteme inerțiale. TR nu-și propune să lămurească procesul fizic al translației, condițiile pe care le impune (le cere) translația corpurilor (a substanței), pentru a exista, pentru a se produce. TR nu se ocupă nici cu lămurirea sensului fizic al conceptelor de bază ale fizicii ca: masa, sarcina, câmpul, forța, energia, spațiul fizic, inerția. Partizanii TR care stăpânesc foarte bine matematicile superioare, având înțelegerea relațiilor matematice, sunt convinși de adevărul matematic al aserțiunilor și admit oricând existența translațiilor (mișcării fizice) fără suport fizic (fără existența vreunui suport material al mișcării fizice). Adică admit translația substanței într-un spațiu gol, fără existența unui proces dinamic al interacțiunii substanței cu spațiul fizic. Acest mod de a vedea translația (mișcarea) fizică nu poate fi acceptat de gândirea rațională, deoarece experiența arată că orice translație a substanței face necesară (implică) existența procesului dinamic al interacțiunii substanței cu substratul fizic în sânul căruia are loc translația. Sistemele (corpurile) care translatează (se deplasează) prin mediul marin, realizează translația prin pomparea mediului marin (pomparea apei de către animalele și navele acvatice). Sistemele care se deplasează (translatează) pe scoarța terestră (pe sol) realizează translația prin împingere (exercitarea unei presiuni) tangențială asupra solului. La fel sistemele aeriene (insecte, păsări, nave aeriene) ca să realizeze zborul (deplasarea sau translația prin aer) pompează aerul (mediul prin care translatează). În același mod trebuie să admitem că și sistemele cosmice (corpurile cosmice), care sunt structuri dinamice, evidențiate de existența câmpurilor gravitaționale însoțitoare ca și câmpuri de accelerație (adică de mișcare), realizează translația cosmică prin interacțiune dinamică cu spațiul fizic.

Formula lui Fresnel ne apare ca o formulă de compunere a vitezei luminii prin mediul dens și transparent cu viteza de translație a mediului. Dar viteza apei din tuburi este atât de mică față de viteza luminii, încât este foarte aproape de repaus și nu poate fi vorba de compunerea vitezelor. Apoi densitatea luminii este atât de mică față de densitatea apei, încât nu s-ar putea ca lumina să rămână puțin în urma apei, așa cum arată formula. Și atunci lumina ar trebui să capete în plus toată viteza (tot impulsul) apei. Dacă nu se întâmplă așa este datorită faptului că viteza luminii prin mediul dens și transparent, este dată de indicele de refracție al mediului prin care se propagă. Când mediul dens și transparent este în repaus are indicele de refracție n . Acest indice este dat de cuplajul puternic al câmpului E-M intermolecular al mediului cu câmpul E-M emanat din substanța

scoarței terestre. Câmp care nu se anulează la suprafața Pământului și este solidar cu acesta. Când mediul dens și transparent este în mișcare, cuplajul câmpului intermolecular al mediului cu câmpul terestru slăbește. Fapt ce determină micșorarea indicelui de refracție al mediului în mișcare față de indicele de refracție al mediului în repaus. Aceasta face că prin mediul dens și transparent în mișcare viteza luminii este puțin mai mare decât prin mediul dens și transparent aflat în repaus. Atunci indicele de refracție al mediului dens și transparent în mișcare este:

$$n_{mdm} = \frac{v_{lv}}{v_{lmdm}} = \frac{c}{\frac{c}{n} + v_{trm} \cdot \left(1 - \frac{1}{n^2}\right)} = \frac{c \cdot n^2}{c \cdot n + v_{trm} \cdot (n^2 - 1)} = \frac{n^2}{n + \frac{v_{trm} \cdot (n^2 - 1)}{c}} < n$$

Adică indicele de refracție al mediului dens și transparent aflat în mișcare n_{mdm} , este cu foarte puțin mai mic decât indicele de refracție al aceluiași mediu aflat în repaus. Acest rezultat atată că prin mediul transparent aflat în mișcare, viteza de propagare a luminii este cu foarte puțin mai mare decât prin mediul aflat în repaus. Și acest efect s-ar datora nu antrenării parțiale a eterului de către mediul în mișcare, (cum au admis Fresnel și Fizeau) ci datorită faptului că în starea de mișcare a mediului se produce slăbirea cuplajului câmpului intermolecular al mediului dens și transparent, cu câmpul emanat din substanța scoarței terestre.